

## PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL ŠIAULIŲ RAJONO IR  
ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBIŲ TERITORINĖS REFORMOS PROCEDŪRŲ  
ORGANIZAVIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS)  
(TAP-21-349(2) (TAIS NR. 21-22261(2))

2021-05-04 Nr. NV-904

Vilnius

**Projekto rengėja** – Vidaus reikalų ministerija.**Projekto tikslas.** Pavesti Vidaus reikalų ministerijai organizuoti Šiaulių rajono ir Šiaulių miesto savivaldybių teritorinės reformos procedūras.

**Dabartinė situacija.** 2020 m. rugsėjo 7 d. į Vyriausybę kreipėsi Šiaulių rajono Žaliūkių kaimo iniciatyvinė grupė, kuri pateikė dokumentus (gyventojų parašų rinkimo lapus ir parašų rinkimo baigiamąjį aktą) ir pasiūlymą pakeisti Šiaulių rajono ir Šiaulių miesto savivaldybių teritorijų ribas, Šiaulių rajono savivaldybės Šiaulių kaimiškiosios seniūnijos Žaliūkių kaimo teritoriją priskiriant Šiaulių miesto savivaldybei. Žaliūkių kaimas užima 139,02 hektaro, Gyventojų registro duomenimis, 2020 m. sausio 1 d. Žaliūkių kaime gyveno 204 gyventojai. Žaliūkių kaimo teritorijos pietinė riba sutampa su Šiaulių rajono ir Šiaulių miesto savivaldybių teritorijų riba, šis kaimas ribojasi su Šiaulių miestu. Žaliūkių kaimo teritorija yra tankiai urbanizuota, suformuota kaip privačių gyvenamųjų namų kvartalas, veikia Žaliūkių kaimo bendruomenė, tačiau jame nėra pašto, mokymo ar ugdymo įstaigos, parduotuvės ar policijos nuovados, saugotinių ar vertingų kultūros ar meno objektų, savivaldybė nevykdė ir nevykdo investicinių projektų, patys gyventojai rūpinasi gatvių įsirengimu ir priežiūra.

Vidaus reikalų ministerijai konstatavus, kad gautas pasiūlymas atitinka teisės aktų reikalavimus, buvo kreiptasi į suinteresuotas institucijas, kad jos pateiktų išvadas dėl pasiūlymo socialinio ir ekonominio poveikio:

- ✓ Aplinkos ministerija pasiūlė įvertinti ar, pakeitus Šiaulių rajono ir Šiaulių miesto savivaldybių teritorijų ribas, prie Šiaulių miesto savivaldybės prijungiamuose miškuose nesugriežtės ūkinės veiklos apribojimai miškų valdytojams, kuriems tokiu atveju turės būti numatytos kompensacinės priemonės ir jų įgyvendinimas;
- ✓ Kultūros ministerija pažymėjo, kad šiuo metu Žaliūkių kaimo teritorijoje neveikia jokia Šiaulių rajono savivaldybės kultūros institucija, vietoje nėra teikiamos kultūros paslaugos. Atsižvelgiant į tai, kad Žaliūkių kaimo gyventojai naudojami Šiaulių miesto kultūros infrastruktūra ir paslaugomis dėl lengvesnio pasiekiamumo, todėl Kultūros ministerijos nuomone, neigiamos ekonominės ir socialinės pasekmės kultūros srityje nenumatomos;
- ✓ Socialinės apsaugos ir darbo ministerija atkreipė dėmesį į tai, kad Šiaulių rajono ir Šiaulių miesto savivaldybių teritorijų ribų pakeitimas gali turėti neigiamos įtakos kai kurioms asmenų grupėms (pvz., smulkiesiems ūkininkams, kurie dėl formalaus ribų pakeitimo netektų tam tikros paramos). Pažymėtina, kad Užimtumo įstatymo 5<sup>2</sup> straipsnyje yra nustatytos sąlygos dėl vienkartinės ir periodinės išmokos individualią žemės ūkio veiklą vykdančioms asmenims skyrimo ir mokėjimo Vyriausybei paskelbus ekstremaliają situaciją ir karantiną. Viena iš sąlygų yra, kad asmens gyvenamoji vieta deklaruota kaimo teritorijoje;
- ✓ Sveikatos apsaugos ministerija informavo, kad Šiaulių rajono ir Šiaulių miesto savivaldybių teritorijų ribų keitimas neturės įtakos gyventojams dėl visuomenės sveikatos priežiūros ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo, nes pacientas teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę pats pasirinkti sveikatos priežiūros įstaigą ir sveikatos priežiūros specialistą;
- ✓ Švietimo, mokslo ir sporto ministerija pažymėjo, kad Žaliūkių kaime nėra jokios švietimo įstaigos, iki artimiausios Šiaulių rajono švietimo įstaigos – Šiaulių rajono Voveriškių

mokyklos – yra 7,5 kilometro, Žaliūkių kaimo gyventojams artimiausios yra Šiaulių miesto švietimo įstaigos (2,1– 3,2 km atstumu). Šiaulių rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose yra ugdomas *vienas* mokinys, kurio deklaruota gyvenamoji vieta yra Žaliūkių kaimas, o Šiaulių miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose ugdomi 23 mokiniai iš Žaliūkių kaimo. Žaliūkių kaimo gyventojai į arčiau gyvenamosios vietos esančias Šiaulių miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklas, ikimokyklinio ugdymo mokyklas priimami tik esant laisvų vietų. Todėl, ministerijos nuomone, Šiaulių rajono savivaldybės Šiaulių kaimiškosios seniūnijos Žaliūkių kaimo teritoriją priskiriant Šiaulių miesto savivaldybei, būtų teigiamas poveikis Žaliūkių kaimo gyventojų švietimo prieinamumui;

- ✓ Žemės ūkio ministerijos nuomone, tvarios žemės ūkio gamybos politikos požiūriu dalies žemės ūkio naudmenų plotų priskyrimas miesto teritorijai Lietuvos žemės ūkio produktų gamybos mastui ir efektyvumui didelės neigiamos reikšmės galimai neturės;
- ✓ Finansų ministerija įvertino, kad *Šiaulių rajono savivaldybė*, Žaliūkių kaimo teritoriją priskyrus Šiaulių miesto savivaldybės teritorijai, *atitiks* Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus kriterijus (biudžeto ir gyventojų skaičiaus).

**Vidaus reikalų ministerija pateikė išvadą**, kad būtų tikslinga tęsti teritorinės reformos procedūras. Taip pat atkreipė dėmesį, kad neigiamą poveikį nurodžiusios Aplinkos, Socialinės apsaugos ir darbo ir Žemės ūkio ministerijos vertino tuo aspektu, jei Žaliūkių kaimas bus priskirtas Šiaulių miesto teritorijai. Pažymėtina, kad šiuo etapu sprendžiamas ne kaimo teritorijos priskyrimas miestui, o savivaldybių teritorijų ribų keitimo klausimas. Įstatymu pakeitus Šiaulių rajono ir Šiaulių miesto savivaldybių teritorijų ribas, *Žaliūkių kaimo tipas nebus pakeistas, taigi, jis ir liks kaimo gyvenamąja vietoje, tik kitos savivaldybės teritorijoje*.

**Projekto esmė.** Įvertinusi teritorinės reformos socialinį ir ekonominį poveikį, Vidaus reikalų ministerija mano, kad **būtų tikslinga tęsti teritorinės reformos procedūras**, ir siūlo jai **pavesti**:

- paskelbti Šiaulių kaimiškosios seniūnijos Žaliūkių kaimo vietos gyventojų apklausą ir koordinuoti jos vykdymą;
- Žaliūkių kaimo vietos gyventojų apklausoje dalyvavus daugiau kaip pusei gyventojų ir daugiau kaip pusei pasisakius už kaimo priskyrimą Šiaulių miesto savivaldybei bei negavus Šiaulių miesto ir Šiaulių rajono savivaldybių tarybų pritarančių sprendimų, paskelbti likusios Šiaulių rajono savivaldybės teritorijos dalies vietos gyventojų apklausą ir koordinuoti jos vykdymą, prireikus organizuoti įstatymo dėl savivaldybės teritorijų ribų keitimo projekto, savivaldybę sudarysiančių gyvenamųjų vietovių sąrašo, savivaldybės teritorijos ribų planų ir kt. dokumentų rengimą ir pateikimą Vyriausybei.

**Derinimas.** Projektas parengtas įvertinus suinteresuotų institucijų: Aplinkos, Finansų, Kultūros, Socialinės apsaugos ir darbo, Sveikatos apsaugos, Švietimo, mokslo ir sporto ir Žemės ūkio ministerijų pateiktas teritorinės reformos socialinio ir ekonominio poveikio įvertinimo išvadas. Pastabų ar pasiūlymų neturėjo Ekonomikos ir inovacijų, Energetikos, Susisiekimo ir Teisingumo ministerijos, valstybės įmonė Registrų centras ir Lietuvos savivaldybių asociacija.

Vidaus reikalų ministerija 2021 m. balandžio 29 d. organizavo susitikimą su Šiaulių miesto ir Šiaulių rajono savivaldybių atstovais, kurie informavo, kad savivaldybių tarybos priims atitinkamus sprendimus dėl teritorijų ribų keitimo po vietos gyventojų apklausos ir atsižvelgs į gyventojų nuomonę.

Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas.

**Atitiktis Vyriausybės programos nuostatoms.** Projektas neprieštaruja Aštuonioliktosios Vyriausybės programos nuostatoms.

**Dalykinio vertinimo išvada.** Siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje, prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime.

Aušra Balčiūnaitytė, tel. 870663825, el. p. [ausra.balciunaityte@lrv.lt](mailto:ausra.balciunaityte@lrv.lt)